

ת"פ 27330/02/19 - מדינת ישראל נגד מיכאל טרופימוב, אלכסנדר טרופימוב (נדון, דמיטרי לוינטנט (קבוע להוכחות בפני מותב אחר

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 27330-02-19 מדינת ישראל נ' טרופימוב ואח' 5 ינואר 2020

לפני כבוד השופט בני שגיא

המאשימה מדינת ישראל

על-ידי ב"כ עו"ד קארי קסה

נגד

הנאשם

1. מיכאל טרופימוב

על-ידי ב"כ עו"ד שמואל פלישמן

2. אלכסנדר טרופימוב (נדון)

3. דמיטרי לוינטנט (קבוע להוכחות בפני מותב אחר)

גזר דין - נאשם 1

כללי

1. נאשם 1 (להלן - **הנאשם**) הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - **חוק העונשין**); סחר בנשק בצוותא, לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין יחד עם עבירה לפי סעיף 29 לחוק; וסחר בנשק, לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין (להלן - **התיק העיקרי**).

בנוסף, הודה הנאשם בעובדות תיק חקירה נוסף (פל"א 431353/18, להלן - **תיק הצירוף**), במסגרתו הורשע בעבירות של שימוש ברכב ללא רשות, לפי סעיף 413ג רישא לחוק העונשין; התחזות כאדם אחר, לפי סעיף 441 רישא לחוק; נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים, לפי תקנה 26(2) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961, יחד עם סעיף 38(1) לפקודת התעבורה; ונהיגה ללא רישיון נהיגה, לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה.

הנאשם הורשע שלא במסגרת הסדר טיעון, וכל אחד מהצדדים טען לעונש על-פי מיטב שיקול דעתו.

2. למען השלמת התמונה העובדתית יצוין כי נאשם 2 סיים את עניינו בהסדר טיעון, במסגרתו תוקן כתב האישום, וכפועל יוצא מכך, הורשע רק בעבירת מתן אמצעים לביצוע פשע, לפי סעיף 498(א) לחוק העונשין, ונדון, **בהסכמה**, לעונש מאסר המשקף את תקופת מעצרו (מיום 5.2.19 ועד ליום 26.2.19) ורכיבי ענישה נלווים. עניינו של נאשם 3, אשר כפר באשמתו, נקבע לשמיעת ראיות בפני מותב אחר.

עובדות התיק העיקרי

3. כתב האישום שהוגש בתיק העיקרי מחזיק שני אישומים.

עמוד 1

על פי עובדות האישום הראשון, בחודש ספטמבר 2018 שוחח הנאשם עם סוכן משטרת (להלן - **הסוכן**) והציע לאחרון לקנות ממנו אמל"ח. ביום 8.10.18 בשעה 18:05 או בסמוך לכך, נפגש הסוכן עם הנאשם ואחיו (נאשם 2 - שעזב את המקום מיד לאחר מכן) והוצע לו לרכוש אקדח מסוג "ברטה". הנאשם ציין כי עלות האקדח היא 10,000 ₪ אך ביקש מהסוכן שישתדל לתת להם עבורו 20,000 ₪ שכן מדובר בנשק "נקי". לאחר התכתבויות, הוחלט כי העסקה תתקיים למחרת וכך אכן נעשה. ביום 9.10.18 פגש הסוכן בנאשם ובנאשם 3, שמסר לו את הנשק יחד עם 7 כדורים, ובתמורה שילם הסוכן לנאשם 3 10,000 ₪. בהמשך, שילם הסוכן לנאשם 6,500 ₪ עבור חלקו ותרומתו (ושל אחיו) בביצוע העסקה.

במסגרת אישום זה הורשע הנאשם בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע וסחר בנשק בצוותא.

על פי עובדות האישום השני, בחודש ינואר 2019 שוחחו הנאשם והסוכן לעניין ביצוע עסקאות אמל"ח ועסקאות סמים. ביום 7.1.19 התקשר הנאשם לסוכן והציע לו לרכוש רימון הלם, והוסכם על מכירתו תמורת סך של 350 ₪. לאחר מספר שיחות בין השניים, הוחלט כי העסקה תבוצע בצהרי יום 9.1.19, בנוכחות אחיו הקטין של הנאשם (להלן - **הקטין**), וכך אכן נעשה. ביום 9.1.19 בשעה 16:28 או בסמוך לכך, פגש הסוכן בקטין שמסר לו את רימון ההלם תמורת 350 ₪ ששילם הסוכן.

במסגרת אישום זה הורשע הנאשם בעבירת סחר בנשק.

עובדות תיק הצירוף

4. ביום 23.4.18 נטל הנאשם את מפתחות רכבו של אחיו, נאשם 2, ועשה בו שימוש ללא רשותו, בהעדר רישיון נהיגה בתוקף וכשהוא מצוי תחת השפעת משקאות משכרים, עד שנעצר על ידי שוטרים במחסום שגרתי. משנעצר והתבקש להזדהות, התחזה הנאשם לאחיו ומסר את שמו בכוונה להטעות את השוטרים.

במסגרת אישום זה הורשע הנאשם בעבירות של שבל"ר, נהיגה ללא רישיון נהיגה, נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים והתחזות כאדם אחר.

טיעוני הצדדים

5. התביעה ביקשה לראות בנסיבות ביצוע העבירה ככאלה המלמדות שאין המדובר "באפיזודה חולפת" אלא בנאשם המעורה בסחר בנשק עברייני, והצביעה, לצורך ביסוס הטיעון, על הנתונים הבאים: (א) העבירות בוצעו בהפרש של מספר חודשים; (ב) הנאשם ביצע עסקאות בשני סוגי נשק שונים; (ג) הנאשם נראה כדמות הדומיננטית באירועים השונים והוא היה זה שעמד בקשר רציף עם הסוכן, תכנן והוציא לפועל את העסקה מושא האישום הראשון, ובהמשך ביצע עסקה נוספת ונפרדת.

לשיטת ב"כ התביעה, עו"ד קסה, שיקלול הנתונים הרלוונטיים לקביעת מתחם העונש ההולם, מוביל למסקנה כי יש להעמיד את המתחמים כמפורט להלן: אישום ראשון בתיק העיקרי (סחר באקדח): 2-6 שנות מאסר; אישום שני בתיק העיקרי (סחר ברימון הלם): 1-4 שנות מאסר; תיק הצירוף: פסילת רישיון נהיגה לתקופה שלא תפחת מהתקופה המינימלית הקבועה בחוק.

התביעה עמדה בטיעוניה על נתוניו של הנאשם, ובהם עברו הפלילי הכולל 4 הרשעות קודמות בגין ביצוע מגוון עבירות, לרבות שבל"ר, ואף ריצוי עונש מאסר בפועל בן שנה והטלת עונשי פסילה.

בהינתן העבר הפלילי, אך גם תוך התחשבות בהודאתו, עתרה התביעה למקם את הנאשם במרכזו של כל עמוד 2

מתחם שנקבע ביחס לכל אישום בעבירות הסחר בנשק, ולהטיל עליו עונש כולל שלא יפחת מ-4 שנות מאסר, לצד פסילת רישיון, ורכיבי ענישה נלווים.

6. ב"כ הנאשם, עו"ד פלישמן, סבר שהענישה לה עתרה התביעה מוגזמת ונעדרת תימוכין בפסיקת בית המשפט, והפנה לפסקי דין התומכים בעמדתו. נטען כי עמדת התביעה מבוססת על הנחיית פרקליט המדינה, אולם אינה עולה בקנה אחד עם פסיקת בית המשפט העליון ומתעלמת מההבחנה הברורה שעורכים בתי המשפט בין סחר באקדחים לבין סחר בכלי נשק אוטומטיים, כאשר לאחרונים פוטנציאל נזק גבוה וחמור יותר.

הודגש כי עברו הפלילי של הנאשם אינו כולל סחר בנשק, אלא דווקא עבירות רכוש ישנות, ויש מקום להתחשבות אף בנתוניו האישיים, ובעיקר בעובדה כי קיבל אחריות מלאה על מעשיו ובחר להודות במיוחס לו שלא בדרך של הסדר טיעון.

דין והכרעה

7. לא הייתה מחלוקת בין הצדדים כי יש לקבוע מתחם נפרד לכל אחד משני האירועים המפורטים בכתב האישום בתיק העיקרי, ולא הייתה אף מחלוקת כי בגין העבירות בהן הורשע הנאשם בתיק הצירוף, יש להטיל עונש של פסילת רישיון. משכך הם פני הדברים, ימוקד הדיון בשאלת מתחמי הענישה בתיק העיקרי.

8. הלכה פסוקה היא כי עבירות נשק מאיימות על שלום הציבור ועל הסדר הציבורי, בהיותן התשתית למגוון רחב של עבירות, החל בעבירות איומים ושווד מזוין, המשך בעבירות גרימת חבלה חמורה וכלה בעבירות המתה, עבירות שכולן גוררות בתורן, מטבע הדברים, פגיעה בגוף ובנפש [ע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' יונס סובח (5.11.2019)].

עוד נקבע כי יש לראות את תופעת הסחר הבלתי-חוקי בנשק בחומרה רבה. סחר בלתי חוקי בנשק מוביל ליצירת "שוק" מחתרתי בלתי חוקי למכירת כלי נשק, וסולל את הדרך לפעילות אלימה ובלתי חוקית. ניסיון החיים מלמד כי נשק שמקורו מפוקפק מוצא את דרכו לידיים עברייניות, ואף חמור מכך - למפגעים למיניהם השואפים להוציא אל הפועל פעילות חבלנית עוינת. סחר בנשק בלתי חוקי מהווה אפוא נדבך ראשוני והכרחי בשרשרת עבירות בנשק, וגדיעתו מהווה תנאי הכרחי למיגורם של מעשי אלימות חמורים [ראו ע"פ 2251/11 ג'מאל נפאע נ' מדינת ישראל (4.12.2011); ע"פ 4154/16 רונן דהוד נ' מדינת ישראל (19.01.2017)].

בית המשפט העליון עמד, לאורך השנים, על הצורך בהחמרה הדרגתית בעונשי המאסר הנגזרים על הנאשמים בביצוע עבירות נשק, ובכללן גם סחר בלתי חוקי בנשק.

ראה לעניין זה דברי כב' השופט מזוז בעניין סובח שאוזכר לעיל: "...המאבק בתופעות האלימות החמורות בחברה הישראלית בהן נעשה שימוש בנשק מחייב, מעבר למאמץ "לשים יד" על כלי הנשק הבלתי חוקיים הרבים שבידי הציבור, גם ענישה מחמירה ומרתיעה בעבירות נשק [...] אזכיר כי המחוקק ביטא את גישתו המחמירה לתופעה זו כאשר קבע עונשים מחמירים של [...] 15 שנות מאסר על ייצור, יבוא או סחר בנשק בלא רשות על פי דין (סעיף 144 לחוק העונשין, התשל"ז-1977); זאת אף בלא שנעשה בנשק שימוש לביצוע עבירה נוספת. ביעור תופעת החזקת כלי נשק בלתי חוקיים הוא אפוא אינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה ותנאי הכרחי למאבק בתופעות הפגיעה האלימה לסוגיה הרווחות במקומותינו, בבחינת "ייבוש הביצה" המשמשת ערס לגידולן של תופעות אלה. מהלך כזה מחייב

הירתמות גם של בתי המשפט, על ידי ענישה מחמירה ומרתיעה לעבירות נשק בלתי חוקי באשר הן [...]".

עם זאת ומבלי לפגום בתוקפם של הדברים, יש טעם רב בטענת עו"ד פלישמן לפיה לא ניתן לגזור גזירה שווה בין כל אמצעי הלחימה, ואת מתחם העונש ההולם יש לבסס, בין השאר, על סוג, איכות וכמות הנשק הנסחר, שכן אלו קובעים את פוטנציאל הנזק הכרוך במעשה העבירה ומהווים נסיבות הקשורות בביצוע העבירה [ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל (5.6.2013)]. בעניינו, יש לזכור, אין מדובר במכירת תתי מקלע (כמו בחלק משמעותי מפסקי הדין שצורפו על ידי הצדדים) אלא במכירת אקדח (באישום הראשון) ורימון הלם (באישום השני). ביחס לאישום השני, וכעולה מפסק דינו של בית המשפט העליון בעניין חסן, יש לציין כי הנזק הפוטנציאלי שיכול להיגרם מרימון הלם אינו משתווה לזה של כלי נשק אחרים והוא אף פחות משל רימון רסס, שכן מטרתו לטשטש אדם ולהכניסו למצב של הלם. אין לכחד כי גם רימון הלם הנו נשק שבכוחו לגרום לפגיעה של אדם בכפוף לקרבתו למוקד הפעלתו, אך בניגוד לכלי נשק אחרים, אין ביכולתו להביא להרג חסר הבחנה.

8. בקביעת המתחם יש ליתן משקל לחלקו הדומיננטי של הנאשם בביצוע העסקאות, לעובדה כי לנאשם הייתה נגישות לשני סוגי נשק שונים, לפרק הזמן שחלף בין אירוע לאירוע (המלמד, גם הוא, על נגישות לנשק לאורך זמן), ולעובדה כי באישום השני הפעיל הנאשם גם את אחיו הקטין.

הגם שהנאשם היה אדיש לזהות האדם שקיבל לידיו את הנשק, יש ליתן את הדעת לעובדה שהנשק הגיע לידי משטרתיות ולא עברייניות.

9. באשר למדיניות הענישה הנהוגה, עיינתי בפסק הדין אליהם הפנו התביעה וההגנה ובפסקי דין נוספים, ומצאתי את פסקי הדין הבאים כרלוונטיים:

ע"פ 8045/17 בראנסי ואח' נ מדינת ישראל (16.8.2018) שם נדונו במאוחד 7 ערעורים (לרבות ערעור מדינה) בעניינם של שישה נאשמים שביצעו עבירות נשק.

שני נאשמים רלוונטיים לענייננו:

נאשם 6 שמכר שני אקדחים (בשני אירועים שונים) לסוכן משטרתית. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין **24 חודשי מאסר ל-48 חודשי מאסר** (לכל אירוע) וגזר על הנאשם עונש כולל של **36 חודשי מאסר**. בית המשפט העליון דחה את ערעור המדינה.

נאשם 9 שמכר אקדח לסוכן משטרתית תוך שנקבע כי נאשם אחר היה האדם הדומיננטי בעסקה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין **18 חודשי מאסר ל-48 חודשי מאסר**, וגזר על הנאשם **24 חודשי מאסר**. בית המשפט העליון דחה את ערעור הנאשם.

ע"פ 318/11 מדינת ישראל נ' אבו ערב (5.12.2011) שם נדון עניינו של נאשם שמכר שני אקדחים (בשני אירועים שונים) לסוכן משטרתית (הנאשם הציע למכור לסוכן גם רימון רסס אולם הצעה זו לא גובשה לכלל עסקה). בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם **36 חודשי מאסר**. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה והעמיד את העונש על **44 חודשי מאסר**.

עמוד 4

ע"פ 971/19 **מדינת ישראל נ' מחמד געביס** (11.7.2019): בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה והחמיר בעונש המאסר בפועל שהושת על הנאשם בגין שלושה אישומים של סחר בנשק, כך שירצה **50 חודשי מאסר בפועל** וזאת תוך מתן משקל לריבוי העבירות ועברו הפלילי, מצבו המשפחתי המורכב והודאתו במסגרת הסדר טיעון. בכך, הדגיש בית המשפט את מגמת החמרת הענישה בעבירות נשק. הנאשם מכר לסוכן משטרתי **שני אקדחים חצי אוטומטיים ומחסנית, וכן רובה מסוג 4M, מחסנית ושקית עם מספר רב של כדורים.**

ע"פ 1397/16 **מדינת ישראל נ' חמאיל** (6.9.2016): שם הורשעו שני נאשמים בעבירות של סחר בנשק. הנאשם הראשון מכר לסוכן משטרתי **שני תתי מקלע וניסה למכור לו שני תתי מקלע נוספים וכן אקדח, ונדון ל-4 שנות מאסר. הנאשם השני מכר לסוכן תתי מקלע וניסה למכור לו שני תתי מקלע נוספים ואקדח, ונדון ל-38 חודשי מאסר.** בית המשפט העליון דחה ערעורי הגנה וערעור המדינה על שני גזרי דין, תוך שציין כי הגם שהעונשים שנגזרו הנם על הצד המקל, הם אינם חורגים לקולה באופן ממשי מרמת הענישה המקובלת.

ע"פ 4154/16 **דהוד נ' מדינת ישראל** (19.2.2017): שם דובר בנאשם שמכר לסוכן משטרתי **אקדח ורובה ציד מאולתר, ונדון ל-45 חודשי מאסר.** בית המשפט העליון דחה את הערעור.

ע"פ 1323/13 **חסן ואח' נ' מדינת ישראל** (5.6.2013): בעניינו של הנאשם הראשון (חסן) דובר במי **שמכר רימון הלם** לסוכן משטרתי תמורת 1,300 ₪. בית המשפט העליון קבע כי המתחם שנקבע בבית המשפט המחוזי לסחר ברימון הלם אחד (**שנת מאסר עד 4 שנות מאסר**) הוא "מעט מחמיר מדי" בהינתן העובדה כי מדובר ב"סחר בנשק הנמצא באחת הדיוטות הנמוכות שבסולם החומרה". לצד זאת, החליט בית המשפט העליון שלא להתערב במתחם שכן העונש הסופי שנגזר (24 חודשי מאסר) היה ראוי בעיניו והותירו על כנו.

10. כעת, ועל בסיס כלל השיקולים, יש להידרש לקביעת מתחם העונש ההולם ביחס לתיק העיקרי.

ביחס לאירוע הראשון (מכירת אקדח "ברטה" ו-7 כדורים) - **ראיתי להעמיד את הרף התחתון של המתחם על 21 חודשי מאסר ואת העליון על 48 חודשי מאסר.**

ביחס לאירוע השני (מכירת רימון הלם) - **ראיתי להעמיד את הרף התחתון של המתחם על 10 חודשי מאסר ואת העליון על 40 חודשי מאסר.**

קביעת העונש המתאים

11. בעת גזירת העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, המנויות בסעיף 40א לחוק. שלושה שיקולים מרכזיים יישקלו במסגרת האמורה:

(א) **עבר פלילי** - עברו הפלילי של הנאשם אינו מכביד באופן מיוחד והוא כולל בעיקר הרשעות בעבירות רכוש שאינן נמצאות ברף העליון והאחרונות שבהן בוצעו לפני למעלה מ-10 שנים. הנאשם ריצה עונש מאסר אחד בן 12 חודשים בגין עבירות שביצע בשנת 2008. אין לחובת הנאשם הרשעות קודמות בעבירות נשק או בעבירות אלימות חמורות.

(ב) **הודאה והבעת חרטה** - הנאשם קיבל אחריות מלאה על מעשיו, ועשה כן שלא במסגרת הסדר טיעון. אין חולק, וכך נלמד גם מדברי הנאשם בבית המשפט, כי מדובר במי שהפנים את החומרה שאפיינה את מעשיו ומכאן שיש משקל למתן להודאתו, וזאת עוד מעבר לעובדה כי היה בהודאה כדי לחסוך בזמן ציבורי.

(ג) **נתונים אישיים** - נתתי דעתי לנתוניו האישיים של הנאשם כפי שעמד עליהם בא כוחו.

12. לאור האמור לעיל, ראיתי להטיל על הנאשם עונש כולל בהתאם לאמור לסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, וזאת כמפורט להלן:

(א) 29 חודשי מאסר לריצוי בפועל, החל מיום מעצרו - 5.2.19;

(ב) 8 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו עבירת נשק;

(ג) 3 חודשי מאסר אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו אחת מהעבירות בהן הורשע בתיק הצירוף;

(ד) פסילת רישיון לתקופה בת 3 שנים החל מיום שחרורו;

(ה) קנס בסך 7,000 ₪ או 35 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ולא יאוחר מיום 1.4.2020.

עם סיום ההליכים (לרבות בעניינו נאשם 3) יש להשיב לנאשם שלושה טלפונים ניידים שנתפסו במהלך חקירתו, וזאת באמצעות אחותו, גב' נטליה טרופימוב.

ניתן צו כללי למוצגים לשיקול דעת התביעה/קצין משטרה.

ניתן היום, ח' טבת תש"פ, 05 ינואר 2020, במעמד הצדדים.

בני שגיא, שופט